

RAČUNANJE ODSTOTKOV

Špela je tehtala 50 kg, nato se je zredila na 54 kg.
Za koliko % se je Špeli povečala telesna masa?

RAČUNANJE Z ULOMKOM:

imenovalec ulomka razširimo na 100

p – procenti
d – del celote
o – celota ali
osnova

$$\frac{d}{o} = p$$

$$\frac{4}{50} = \frac{8}{100} = 8 \%$$
$$4 \text{ kg } \textit{od} 50 \text{ kg} = 4 : 50 = \frac{4}{50} = \frac{8}{100} = 8 \%$$

REŠEVANJE S SKLEPANJEM:

najprej izračunamo odstotke, ki pripadajo 1 kg, nato pa še odstotke, ki pripadajo 4 kg

TABELA:

	del celote	odstotek	
	50 kg	100 %	
	1 kg	2 %	
	4 kg	8 %	

SKLEPNI RAČUN:

50 kg ... 100 %
4 kg ... x

$$x = \frac{4 \cdot 100}{50} = \frac{4 \cdot 2}{1} = \frac{8}{1} = 8 \%$$

ODG.: Telesna masa se je povečala za 8 %.

RAČUNANJE DELA CELOTE IN CELOTE

Andrej je imel na košarkarski tekmi 60-odstotni met s črte prostih metov. Kolikokrat je zadel s črte prostih metov v desetih poskusih?

RAČUNANJE Z ULOMKOM:

$$p = \frac{d}{o}$$

$$60 \% = \frac{60}{100} = \frac{6}{10} \Rightarrow 6 - \text{krat zadel v } 10 - \text{tih metih}$$

$$60 \% \text{ *od* } 10 \text{ metov} = \frac{60}{100} \cdot 10 = \frac{60 \cdot 10}{100} = \frac{6 \cdot 1}{1} = 6 \text{ metov}$$

REŠEVANJE S SKLEPANJEM:

najprej izračunamo del celote, ki pripada 1 %, nato pa še del, ki pripada 60 %

TABELA:

	odstotek	del celote	
	100 %	10	: 100
: 100	1%	0,1	: 100
· 60	60%	6	· 60

SKLEPNI RAČUN:

$$\begin{array}{l} 100 \% \cdot 10 \text{ metrov} \\ 60 \% \cdot x \end{array}$$

$$x = \frac{60 \cdot 10}{100} = \frac{6 \cdot 1}{1} = \frac{6}{1} = 6 \text{ metrov}$$

ODG.: Andrej je zadel 6 od 10 metov.

**SŠO str. 179, 180 / nal. 1 do 5, 7 do 18.
Naloge 13., 17. in 18. so zahtevnejše.**